T007 A HÀM VII 100-Q03 Biệt Dịch

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

BIEÄT DÒCH KINH TAÏP A-HAØM QUYEÅN III

TUÏNG 1: Phaàn 3 43. Toâi nghe nhö vaày: Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû taïi khu laâm vieân Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc, thuoäc nöôùc Xaù-veä. Ñöùc Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo: –Ngaøy xöa, caùc A-tu-la taäp hôïp boán loaïi binh goàm töôïng, maõ, xa, boä, ñeàu trang bò ñaày ñuû duïng cuï chieán ñaáu, muoán ñeán coõi trôøi Ñaolôïi ñeå ñaùnh nhau vôùi chö Thieân. Baáy giôø, Ñeá Thích nghe A-tu-la boá trí boán loaïi binh, lieàn baûo thieân töû Tu-tyø-la: –Ta nghe A-tu-la boá trí boán loaïi binh, ngöôi cuõng phaûi trang bò boán loaïi binh ñeå ñeán ñaùnh vôùi chuùng Tu-tyø-la thöa: –Vieäc naøy raát toát. Sau khi noùi xong, Tu-tyø-la laïi phoùng daät vui chôi, khoâng nhôù ñeán vieäc aáy. Ñeá Thích nghe A-tu-la ra khoûi thaønh, laïi trieäu Tu-tyø-la ñeán baûo: –Nay A-tu-la ñaõ ra khoûi thaønh, ngöôi haõy trang bò boán loaïi binh ñeå ñeán ñaùnh vôùi chuùng Tu-tyø-la thöa: –Naøy Kieàu-thi-ca, vieäc naøy raát toát. Tu-tyø-la vaãn ham chôi nhö cuõ, khoâng chuaån bò chieán ñaáu. A-tu-la trang bò boán loaïi binh, ñaõ leân nuùi Tu-di, tieán gaàn ñeán ñænh. Ñeá Thích laïi noùi: –Ta nghe A-tu-la tieán daàn ñeán gaàn roài, ngöôi haõy thoáng lónh boán loaïi binh ñeán choáng laïi chuùng. Tu-tyø-la noùi keä: Neáu coù choã thanh nhaøn voâ söï Chæ mong ta ñöôïc ôû choã aáy.

Ñeá Thích noùi keä: Neáu coù choã nhaøn laïc nhö vaäy Ngöôi haõy ñöa ta cuøng ñeán ñoù. Tu-tyø-la laïi noùi keä: Nay toâi löôøi bieáng chaúng muoán ñi Khoâng muoán trang bò, tuy nghe roõ Thieân nöõ, naêm duïc khaép boán beân Ñeá Thích cho toâi thoûa nguyeän naøy. Ñeá Thích noùi keä ñaùp: Neáu coù choã bieáng nhaùc nhö vaäy Coù traêm ngaøn Thieân nöõ vaây quanh Thoûa thích naêm duïc, höôûng an laïc Neáu ngöôi ñeán ñoù, ta theo vôùi. Tu-tyø-la noùi keä: Choã naøo voâ söï khoâng ñao binh Khoâng khoå, höôûng laïc, cho toâi ñeán. Ñeá Thích noùi keä ñaùp: Naøy Tu-tyø-la, coù vieäc aáy Ta seõ cuøng ngöôi höôûng vui ngay Neáu töøng thaáy nghe khoâng sôï nghieäp Ñöôïc soáng an nhaøn höôûng laïc hyû Naøy ngöôi, neáu coù choã nhö vaäy Haõy neân ñi ñeán, ta theo ngöôi Ngöôi sôï laém vieäc, muoán choã yeân Haõy mau nhanh choùng höôùng Nieát-baøn! Nghe lôøi aáy xong, Tyø-la lieàn taäp hôïp boán loaïi binh ra ngoaøi chieán ñaáu vôùi A-tu-la. Chö Thieân ñaéc thaéng, A-tu-la thua chaïy, ñem taát caû caùc loaïi trang cuï chieán ñaáu trôû veà cung cuûa mình. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: –Thích Ñeà-hoaøn Nhaân ôû ngoâi vò Thieân vöông ñöôïc ñaïi töï taïi, coøn töï tinh caàn, taùn thaùn söï tinh taán, huoáng chi caùc oâng xuaát gia baèng loøng tin, maëc phaùp y, sao laïi khoâng sieâng naêng tinh taán, taùn thaùn tinh taán? Ai sieâng naêng tinh taán, taùn thaùn tinh taán laø laøm ñuùng vôùi phaùp xuaát gia.

Ñöùc Phaät daïy nhö vaäy, caùc Tyø-kheo nghe lôøi Phaät daïy, ñeàu hoan hyû phuïng haønh. 44. Toâi nghe nhö vaày: Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû taïi khu laâm vieân Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc, thuoäc nöôùc Xaù-veä. Ñöùc Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo:

–Ngaøy xöa, ôû choã A-lan-nhaõ, caùch xa xoùm laøng coù nhieàu vò Tieân tu haønh ôû ñoù. Caùch khoâng xa ôû choã chö Tieân ôû, coù chö Thieân cuøng A- tu-la ñaùnh nhau. Baáy giôø vua A-tu-la laø Tyø-ma-chaát-ña-la maëc naêm loaïi trang söùc, ñaàu ñoäi maõo thieân quan, tay caàm phaát ma-ni, che loïng hoa ôû treân, mang baûo kieám, ñi giaøy da quyù baùu, ñeán choã ôû cuûa chö Tieân nhaân. OÂng ta khoâng ñi vaøo baèng cöûa, maø xuyeân töôøng vaøo, cuõng khoâng chaøo hoûi, noùi chuyeän vôùi chö Tieân, roài xuyeân vaùch ñi ra. Baáy giôø coù moät vò Tieân nhaân noùi: –Tyø-ma-chaát-ña-la... khoâng coù taâm cung kính, khoâng chaøo hoûi noùi chuyeän vôùi chö Tieân, ñi ra baèng vaùch. Laïi coù vò Tieân leân tieáng: –Nhöõng A-tu-la naøo cung kính chaøo hoûi chö Tieân thì chaéc thaéng chö Thieân, nay theá laø chaéc chaén thua roài! Coù moät vò Tieân hoûi: –Ñoù laø ai? Moät vò Tieân baûo: –A-tu-la vöông Tyø-ma-chaát-ña-la. Tieân nhaân laïi noùi: –Phaùp luaät cuûa A-tu-la kieán thöùc noâng caïn, khoâng coù giaùo phaùp, khoâng taâm toân kính, cuõng nhö haøng noâng phu. Chö Thieân chaéc thaéng, A-tu-la phaûi thua. Sau ñoù, Ñeá Thích ñeán gaàn choã caùc vò Tieân, côûi boû naêm loaïi trang söùc cuûa Thieân vöông, ñi vaøo baèng cöûa, thaêm hoûi uûy laïo caùc vò Tieân, chaêm soùc khaép nôi, noùi vôùi caùc vò Tieân: –Caùc vò ñeàu an oån, khoâng coù phieàn naõo phaûi khoâng? Sau khi thaêm hoûi, Ñeá Thích ñi ra baèng cöûa. Coù moät vò Tieân nhaân hoûi: –Ñaây laø ai maø thaêm hoûi, chaêm soùc, ñi xem xeùt khaép nôi, sau ñoù

môùi ñi ra, raát ñuùng giaùo phaùp, hình daùng ñoan chính?

Moät vò Tieân ñaùp:

–Ñoù laø Ñeá Thích.

Moät Tieân nhaân noùi:

–Chö Thieân raát kính thuaän, haønh ñoäng oân hoøa khieâm toán. Chö

Thieân phaûi thaéng, A-tu-la thua.

Tyø-ma-chaát-ña-la nghe chö Tieân taùn thaùn chö Thieân, cheâ bai Atu-la neân raát phaãn noä. Chö Tieân nghe nhö vaäy, ñeán choã A-tu-la noùi:

–Chuùng toâi nghe Ñaïi vöông raát phaãn noä.

Lieàn noùi keä:

Chuùng toâi coá ñeán ñaây
Muoán caàu xin öôùc nguyeän
Cho chuùng toâi an oån
Khoâng sanh saân noä nöõa
Neáu chuùng toâi coù loãi
Xin chæ daïy chuùng toâi.

Tyø-ma-chaát-ña noùi keä ñaùp:

Khoâng cho ngöôi an oån
Caùc ngöôi xaâm phaïm ta
Haï mình caàu Ñeá Thích
Vôùi ta laïi cheâ bai

Caùc ngöôi caàu an oån
Ta cho ngöôi sôï seät.
Chö Tieân noùi keä ñaùp:
Con ngöôøi do haønh ñoäng
Töï nhaän laáy quaû baùo
Haønh thieän töï nhaän thieän
Haønh aùc, quaû baùo aùc
Cuõng nhö gieo haït gioáng
Tuøy gioáng ñöôïc keát quaû.
Nay ngöôøi troàng gioáng khoå
Sau phaûi nhaän quaû baùo
Nay ta xin an oån
Laïi cho ta sôï haõi
Töø nay trôû veà sau Nguyeän ngöôi sôï haõi maõi! Chö Tieân ñoái maët vôùi A-tu-la noùi xong, lieàn nöông hö khoâng bay ñi. Tyø-ma-chaát-ña-la ngay ñeâm aáy moäng thaáy giao chieán cuøng Ñeá Thích, taâm raát sôï haõi. Ñeâm thöù hai, thöù ba cuõng vaäy. Ngay ñeâm thöù ba, quaû nhieân quaân lính cuûa Ñeá Thích ñeán khieâu chieán. Tyø-ma-chaát-ña cuøng chö Thieân giao chieán, A-tu-la thua, Ñeá Thích tieán thaúng ñeán cung A-tu-la. Baáy giôø Ñeá Thích tham döï nhieàu traän ñaùnh, ñeàu ñaéc thaéng, sau ñoù ñeán choã chö Tieân.

Chö Tieân ngoài phía Ñoâng, Ñeá Thích ngoài ñoái dieän ôû phía Taây.
Luùc ñoù coù gioù Ñoâng thoåi, chö Tieân höôùng veà Ñeá Thích noùi keä:
Thaân toâi xuaát gia laâu
Döôùi naùch coù muøi hoâi
Gioù thoåi höôùng Thieân chuû
Haõy traùnh sang phía Nam
Nhöõng muøi hoâi nhö vaäy
Chö Thieân voán khoâng öa.
Ñeá Thích noùi keä:
Taäp hôïp nhieàu loaïi hoa
Laøm voøng hoa treân ñaàu
Ñuû caùc loaïi muøi thôm
Thöôûng thöùc maõi khoâng chaùn
Chö Tieân ngöôøi xuaát gia
Muøi nhö caùc voøng hoa
Nay toâi ñoäi treân ñaàu
Laáy ñoù laøm öa thích.
Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo:
–Ñeá Thích ôû ngoâi vò vua trôøi, luoân luoân cung kính ngöôøi xuaát gia.

Tyø-kheo caùc oâng vì loøng tin xuaát gia, caàn phaûi cung kính nhö vaäy.
Ñöùc Phaät daïy xong, caùc Tyø-kheo nghe lôøi Phaät daïy, ñeàu hoan hyû phuïng haønh.

45. Toâi nghe nhö vaày: Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû taïi khu laâm vieân Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc, thuoäc nöôùc Xaù-veä. Khi aáy, vaøo giöõa ñeâm Thích Ñeà-hoaøn Nhaân vôùi dung maïo thuø dieäu vöôït hôn trôøi, ngöôøi, vaøo giöõa ñeâm, ñeán gaëp Ñöùc Phaät, laïy saùt chaân Phaät, ngoài qua moät beân. Trong tinh xaù Kyø-hoaøn luùc ñoù haøo quang röïc rôõ, saùng hôn ban ngaøy. Thích Ñeà-hoaøn Nhaân noùi keä: Tröø dieät ñieàu gì nguû an oån? Tröø dieät vaät gì khoâng öu saàu? Dieät moät phaùp gì Cuø-ñaøm khen? Xin nguyeän vì con giaûi nghi vaán. Ñöùc Theá Toân noùi keä ñaùp: Dieät tröø phaãn noä nguû an oån Dieät tröø phaãn noä khoâng öu saàu Nhoå saïch goác reã gai ñoäc giaän Haõy bieát nhö vaäy, naøy Ñeá Thích. Nhö vaäy phaãn noä phaù thieän myõ Tröø dieät phaãn noä ñöôïc ngôïi khen. Thích Ñeà-hoaøn Nhaân nghe lôøi Phaät daïy, nhieãu quanh Phaät ba voøng, hoan hyû phuïng haønh.

46. Toâi nghe nhö vaày: Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû taïi khu laâm vieân Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc, thuoäc nöôùc Xaù-veä. Phaät daïy caùc Tyø-kheo: –Vaøo ngaøy moàng taùm haèng thaùng, Töù Thieân vöông sai söù giaû tuaàn haønh khaép thieân haï, xem xeùt theá gian ñeå bieát coù ngöôøi hieáu döôõng cha meï, kính thuaän baäc Toân tröôûng, phuïng söï Sa- moân, Baø-la-moân, ngöôøi tu taäp phaùp thieän vaø keû laøm aùc. Vì theá caàn phaûi tu haønh phaùp thieän, dieät tröø caùc ñieàu aùc, phoøng yù giöõ giôùi. Ñeán ngaøy möôøi boán trong thaùng, Töù Thieân vöông laïi sai thaùi töû ñi xem xeùt khaép thieân haï. Ñeán ngaøy möôøi laêm, Töù Thieân vöông ñích thaân tuaàn haønh xem xeùt, cuõng nhö vaäy.

Khi Töù Thieân vöông ñaõ ñi xem xeùt xong, ñeán gaëp Ñeá Thích treân Phaùp thieän ñöôøng, taâu: –Trong chö Thieân vaø ngöôøi ñôøi coù nhieàu keû baát hieáu vôùi cha meï, baát kính Sa-moân, Baø-la-moân, khoâng phuïng söï Sö tröôûng vaø Toân tröôûng trong nhaø, cho ñeán nhieàu ngöôøi khoâng trì giôùi. Baáy giôø, Ñeá Thích vaø chö Thieân nghe lôøi taâu naøy, buoàn raàu khoâng vui. Chö Thieân ñeàu baøy toû: –Chö Thieân bò toån giaûm, taêng ích cho A-tu-la. Trong theá gian, neáu coù ngöôøi thöôøng sieâng naêng hieáu thuaän vôùi cha meï, cuùng döôøng Sa-moân, Baø-la-moân, cho ñeán nhieàu ngöôøi trì giôùi, Töù Thieân vöông taâu vieäc naøy leân Ñeá Thích. Khi aáy chö Thieân raát vui möøng, ñeàu baøy toû: –Ngöôøi trong theá gian tu haønh vieäc thieän, raát laø hieàn thieän, laøm vieäc ñaùng laøm, taêng ích cho chö Thieân, toån giaûm A-tu-la. Ñeá Thích hoan hyû noùi keä: Ngaøy möôøi boán, moàng taùm Cuøng vôùi ngaøy möôøi laêm Vaø trong thaùng thaàn tuùc Thoï trì giôùi thanh tònh Ngöôøi naøy ñöôïc sanh thieân Coâng ñöùc nhö thaân ta. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: –Lôøi Ñeá Thích noùi chöa goïi laø lôøi thieän. Taïi sao vaäy? Neáu laø baäc A-la-haùn ñaõ döùt saïch caùc laäu, vieäc laøm ñaõ hoaøn taát, môùi neân noùi keä naøy: Ngaøy moàng taùm, möôøi boán Cuøng vôùi ngaøy möôøi laêm Vaø trong thaùng thaàn tuùc Thoï trì giôùi thanh tònh Ngöôøi naøy ñöôïc thaéng lôïi Coâng ñöùc nhö thaân ta.

Ñöùc Phaät vaø baäc A-la-haùn noùi leân keä naøy, goïi laø thaät thuyeát, goïi laø thieän thuyeát.

Ñöùc Phaät daïy nhö vaäy, caùc Tyø-kheo nghe lôøi Phaät daïy, ñeàu hoan

hyû phuïng haønh. 47. Toâi nghe nhö vaày: Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû taïi khu laâm vieân Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc, thuoäc nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: –Ngaøy xöa, vua A-tu-la laø Chaát-ña bò beänh traàm troïng. Thích Ñeà-hoaøn Nhaân ñeán choã vò aáy. A-tu-la vöông noùi vôùi Ñeá Thích: –Mong oâng haõy laøm cho ta heát beänh, thaân ñöôïc an oån, khoûe maïnh, maäp maïp nhö xöa. Ñeá Thích noùi: –OÂng coù theå daïy ta huyeãn thuaät cuûa A-tu-la thì ta seõ laøm cho oâng heát beänh, an oån, vui veû nhö tröôùc. A-tu-la laïi noùi: –Haõy ñôïi ta hoûi caùc A-tu-la. Neáu ñöôïc, ta seõ daïy cho oâng. Vua A-tu-la lieàn hoûi caùc A-tu-la. Trong nhoùm, coù moät A-tu-la gian doái thöa vôùi Tyø-ma-chaát-ña-la: –Töø laâu Ñeá Thích ñaõ laøm vieäc ngay thaúng, hieàn thieän, khoâng coù caùc lôøi doái traù. Ñaïi vöông coù theå noùi vôùi Ñeá Thích: “OÂng hoïc huyeãn thuaät gian doái cuûa A-tu-la seõ ñoïa vaøo ñòa nguïc Loâ laâu”. Neáu Ñeá Thích noùi vôùi Ñaïi vöông: “Ta khoâng hoïc huyeãn thuaät kia cuûa A-tu-la”. Ñaïi vöông haõy boû ñi, beänh chaéc chaén seõ heát. Vua A-tu-la laøm theo lôøi aáy, noùi keä vôùi Ñeá Thích: Ñeá Thích ngaøn maét, choàng Xaù-chæ Neáu bieát huyeãn thuaät phaûi bò ñoïa Vaøo trong ñòa nguïc Loâ laâu kia Suoát caû moät kieáp bò thieâu ñoát. Ñeá Thích nghe lôøi noùi naøy, lieàn baûo: –Thoâi, thoâi, ta khoâng caàn huyeãn thuaät. Ñeá Thích phaùt ngay lôøi nguyeän: –Mong cho oâng heát beänh, an oån, khoâng nguy hieåm. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: –Thích Ñeà-hoaøn Nhaân tuy ôû ñòa vò vua trôøi, vaãn khoâng chòu doái traù, laøm vieäc chaân thaät, huoáng chi caùc oâng ñaõ xuaát gia, caïo boû raâu toùc

maø laïi khoâng töø boû caùc haønh ñoäng doái traù, laøm vieäc chaân thaät ngay thaúng hay sao? Ai haønh ñoäng ngay thaät laø ñuùng phaùp xuaát gia. Ñöùc Phaät daïy nhö vaäy, caùc Tyø-kheo nghe lôøi Phaät daïy, ñeàu hoan hyû phuïng haønh. 48. Toâi nghe nhö vaày: Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû taïi khu laâm vieân Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc, thuoäc nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø Ñeá Thích ñeán choã Ñöùc Phaät, khi saép trôû veà, xin thoï moät giôùi. Moät giôùi laø gì? Neáu con trôû veà cung gaëp nhöõng keû oaùn gheùt, giaû nhö hoï ñeán haïi con, con ñoái vôùi hoï quyeát khoâng gaây haïi. Tyø-ma-chaát-ña-la ñöôïc nghe Ñeá Thích trì giôùi nhö vaäy lieàn caàm göôm beùn ñöùng ñôïi treân ñöôøng ñi. Thích Ñeà-hoaøn Nhaân nghe vua A- tu-la ñang caàm göôm beùn ñôïi ôû beân ñöôøng, töø xa noùi vôùi vua A-tu-la: –Haõy döøng laïi, döøng laïi! OÂng ñaõ töï troùi. Tyø-ma-chaát-ña-la noùi vôùi Ñeá Thích: –OÂng ôû nôi Ñöùc Phaät, thoï moät giôùi, noùi: “Neáu con trôû veà cung gaëp nhöõng keû oaùn gheùt, neáu hoï haïi con, con ñoái vôùi hoï quyeát khoâng gia haïi”. Chaúng leõ oâng khoâng coù thoï giôùi nhö vaäy sao? Ñeá Thích ñaùp: –Ta tuy thoï giôùi, nay baûo oâng: “Haõy ñöùng taïi choã! OÂng ñaõ töï troùi”. Lôøi noùi aáy ñoái vôùi giôùi khoâng coù phaïm. Tyø-ma-chaát-ña-la noùi: –Kieàu-thi-ca haõy thaû ta ra. Ñeá Thích ñaùp: –Ngöôi haõy theà raèng ñoái vôùi ta khoâng coøn gaây oaùn gheùt, ta seõ thaû ngöôi.

Tyø-ma-chaát-ña-la lieàn tuyeân theä: Tham, saân, voïng ngöõ, baùng Hieàn thaùnh AÙc baùo vieäc aáy toâi phaûi chòu. Ñeá Thích nghe lôøi theà naøy lieàn baûo Tyø-ma-chaát-ña-la: –Nay ta thaû oâng. Thích Ñeà-hoaøn Nhaân trôû laïi choã Phaät, laïy saùt chaân Ngaøi, baïch: –Thöa Theá Toân, Tyø- ma-chaá t-ña-la nghe con thoï giôù i, lieàn caàm göôm beùn ñôïi ôû beân

ñöôøng, möu ñoà haïi con. Khi aá y, con noùi vôùi A-tu-la: "Haõy ñöùng laïi, ñöùng laïi! OÂ ng ñaõ bò troùi roài!". Tyø-ma-chaát -ña noù i vôùi con: "OÂng ôû choã Ñöù c Phaä t thoï trì moät giôù i: neáu ta trôû veà cung gaë p keû oaùn gheù t, giaû nhö muoá n haïi ta, ta ñoái vôùi hoï quyeát khoâ ng laøm haï i. OÂng coù thoï giôùi nhö vaä y khoâng?". Con lieàn ñaùp: "Ta tuy thoï giôùi, chæ baûo ngöôi ñöùng laïi , nay ngöôi töï troù i, lôø i noùi nhö vaä y khoâ ng coù phaïm giôùi". Tyø -ma-chaá t-ña lieàn baûo con: "Naøy Kieà u-thi-ca, haõy thaû toâi ra". Con traû lôøi: "Ngöôi phaûi theà naëng: gaëp laï i ta khoâng coøn sanh oaùn gheùt, ta seõ thaû ngöôi". Tyø -ma- chaát -ña nghe con noùi, lieàn noùi keä:

Tham, saân, voïng ngöõ, baùng Hieàn thaùnh AÙc baùo vieäc aáy toâi phaûi chòu. Con nghe lôøi theà naøy lieàn thaû oâng ta ñi. Ñeá Thích laïi baïch Phaät: –Vò A-tu-la aáy ñaõ phaùt lôøi theà troïng theä. Töø nay veà sau coù coøn gaây ñieàu aùc do oaùn gheùt khoâng? Phaät baûo Ñeá Thích: –A-tu-la neáu nhö khoâng theà cuõng khoâng laøm aùc, huoáng chi ñaõ theà roài. Ñeá Thích nghe lôøi Phaät daïy voâ cuøng hoan hyû, bieán maát taïi choã, trôû veà Thieân cung. 49. Toâi nghe nhö vaày: Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû taïi khu laâm vieân Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc, thuoäc nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø Phaät baûo caùc Tyø-kheo: –Moät luùc noï, Ñeá Thích cuøng A-tu-la ñaùnh nhau. Baáy giôø chö Thieân thua, A-tu-la thaéng. Khi aáy Ñeá Thích thaáy ñaõ bò thua, lieàn hoài giaù muoán trôû veà Thieân cung. Giöõa ñöôøng, oâng ta thaáy caây Khoå-sa-la, treân caây coù oå Kim sí ñieåu. Ñeá Thích lieàn ra leänh cho ngöôøi ñaùnh xe Ma-ñaéc-leâ: –Trong oå naøy coù hai tröùng chim, neáu rôùt ra aét bò thöông toån. Ngöôi haõy quay xe laïi ñeå traùnh caây naøy. Ñeá Thích höôùng veà Ma-ñaéc-leâ, noùi keä: Ngöôi xem oå treân caây Trong oå coù hai tröùng

Neáu xe chaïy ñuïng caây Tröùng rôi chaéc bò vôõ Daàu ta ñem thaân naøy Vaøo traän A-tu-la Maïng soáng bò gieát cheát Quyeát khoâng haïi tröùng chim. Ñeá Thích noùi keä xong, lieàn cho quay xe chaïy ngöôïc laïi. Chuùng A-tu-la thaáy Ñeá Thích quay laïi, phaùt sanh sôï haõi, baûo vôùi nhau: –Vöøa roài Ñeá Thích traù baïi thoaùi lui, nay quay trôû laïi, chaéc phaù quaân ta. Chuùng A-tu-la töùc thôøi thoaùi lui, chö Thieân cuõng lui quaân, trôû veà thaønh mình. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: –Thích Ñeà-hoaøn Nhaân ôû ngoâi vua trôøi vaãn luoân luoân thöïc haønh töø bi nhaãn nhuïc. Caùc Tyø-kheo phaûi hoïc nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo nghe lôøi Phaät daïy, ñeàu hoan hyû phuïng haønh.

50. Toâi nghe nhö vaày:
Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû taïi khu laâm vieân Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc, thuoäc nöôùc Xaù-veä.

Baáy giôø laø ban ñeâm, Thích Ñeà-hoaøn Nhaân cuøng A-tu-la Baït-lòbaø-laâu-chi, vôùi haøo quang röïc rôõ cuøng ñeán choã Phaät, laïy döôùi chaân

Ngaøi, ngoài qua moät beân. Haøo quang cuûa Ñeá Thích vaø Tyø-laâu-chi chieáu khaép khu Kyø-hoaøn saùng nhö ban ngaøy.

Baït-lò-baø-laâu-chi ngoài ôû moät beân, noùi keä:

Nhöõng ngöôøi thöôøng tinh taán

Mong caàu chaéc thaønh töïu

Ñaõ caàu ñöôïc nghóa lyù

An oån höôûng dieäu laïc.

Ñeá Thích cuõng noùi keä:

Nhöõng ngöôøi thöôøng tinh taán

Mong caàu taát thaønh coâng

Ñaõ caàu ñöôïc söï nghieäp Tu nhaãn laø toái thaéng. Ñeá Thích baïch Phaät: –Theá Toân, nhöõng lôøi chuùng con noùi, lôøi naøo lôïi ích, lôøi naøo khoâng lôïi ích? Ñöùc Phaät baûo Ñeá Thích: –Ngöôøi gioûi phaân bieät, lôøi noùi ñeàu kheùo leùo. Nay caùc ngöôi haõy nghe lôøi Ta noùi: Ñöùc Phaät noùi keä: Taát caû chuùng sanh ñeàu vì lôïi Söï ham muoán tuøy theo taâm nieäm Vui ñaït öôùc muoán, ñöôïc lôïi duïc Ngöôøi tinh taán caàu aét thaønh coâng Ñaõ ñöôïc söï nghieäp, nhaãn toái thaéng Theá neân caàn phaûi tu haønh nhaãn. Ñeá Thích vaø Tyø-laâu-chi nghe lôøi Phaät daïy, laïy saùt chaân Phaät, bieán maát taïi choã, trôû veà Thieân cung. 51. Toâi nghe nhö vaày: Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû taïi vöôøn truùc Ca-lan-ñaø, thuoäc thaønh Vöông xaù. Trong thaønh aáy coù moät ngöôøi ngheøo khoå, baàn cuøng, thaät ñaùng thöông, ñoái vôùi Phaät phaùp sanh loøng tin thanh tònh, giöõ giôùi trong saïch, coù tuïng ñoïc kinh, boá thí chuùt ít. Do nhaân duyeân quaû baùo cuûa boán vieäc aáy, sau khi qua ñôøi, vò ñoù sanh vaøo coõi trôøi Ñao-lôïi, ôû choã thaéng dieäu hoaøn toaøn. Vò trôøi môùi sanh naøy coù ba vieäc thuø thaéng: Moät laø saéc thuø thaéng, hai laø tieáng khen thuø thaéng, ba laø tuoåi thoï thuø thaéng. Chö Thieân thaáy vò aáy xong, lieàn cuøng nhau cung kính, ñeán choã Ñeá Thích baïch: –Vò trôøi môùi sanh coù ba vieäc thuø thaéng, hôn caùc vò khaùc. Ñeá Thích noùi: –Tröôùc ñaây ta ñaõ töøng thaáy vò trôøi môùi sanh kia, khi coøn laøm ngöôøi baàn cuøng khoán khoå, raát tieàu tuïy, vôùi tín taâm ngay thaúng höôùng ñeán Tam baûo, giöõ gìn tònh giôùi, tu haønh boá thí ít nhieàu, nay ñöôïc sanh

leân Ñao-lôïi thieân. Baáy giôø Ñeá Thích noùi keä: Ai coù tònh tín vôùi Tam baûo Taâm aáy vöõng chaéc khoâng lay chuyeån Giöõ giôùi ñaõ thoï khoâng huûy phaïm Neân bieát ngöôøi naøy khoâng phaûi ngheøo Goïi laø trí tueä vaø soáng laâu Vì kính tín Tam baûo Voâ thöôïng Ñöôïc sanh coõi trôøi höôûng thaéng laïc Theá neân caàn phaûi hoïc nhö theá. Chö Thieân nghe keä naøy hoan hyû tín thoï, laøm leã trôû veà cung. 52. Toâi nghe nhö vaày: Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû taïi nuùi Kyø-xaø-quaät, thuoäc thaønh Vöông xaù. Trong thaønh Vöông xaù, coù chín möôi saùu loaïi ngoaïi ñaïo ñeàu cuøng nhau cuùng teá. Ñaøn vieät naøo tín ngöôõng ngoaïi ñaïo Giaø-laëc thì noùi: “Phaûi cuùng döôøng thaày Giaø-laëc cuûa toâi tröôùc”. Tín ñoà cuûa ngoaïi

ñaïo Baø-la-baø-thaät cuõng noùi: “Phaûi cuùng döôøng thaày Baø-la-baø-thaät cuûa toâi tröôùc”. Tín ñoà theo ngoaïi ñaïo Caøn-ñaø ñeàu baøy toû: “Phaûi cuùng döôøng thaät lôùn cho thaày Caøn-ñaø cuûa toâi tröôùc, sau môùi ñeán ngöôøi khaùc”. Tín ñoà cuûa ngoaïi ñaïo Tam thuûy phaùt bieåu: “Neân cuùng döôøng thaày Tam thuûy cuûa toâi tröôùc”. Tín ñoà theo ngoaïi ñaïo Laõo thanh vaên phaùt bieåu: “Phaûi cuùng döôøng thaày Laõo thanh vaên cuûa toâi tröôùc”. Tín ñoà cuûa ngoaïi ñaïo Ñaïi thanh vaên cuõng noùi: “Phaûi cuùng döôøng thaày Ñaïi thanh vaên cuûa toâi tröôùc”. Tín ñoà cuûa Phaät giaùo cuõng baøy toû: “Phaûi cuùng döôøng Ñöùc Nhö Lai ñaïo sö vaø chuùng Taêng cuûa toâi tröôùc”. Khi aáy Thích Ñeà-hoaøn Nhaân töï nghó: “Daân chuùng thaønh Vöông xaù sanh taø kieán lôùn. Phaät vaø Taêng ñang ôû ñôøi, neáu ñeå hoï sanh taø kieán thaät laø baát thieän.” Ñeá Thích lieàn bieán hình thaønh moät vò Baø-la-moân giaø, dung maïo ñoan chính, ñi xe ngöïa traéng, caùc thanh nieân haàu haï hai beân, höôùng ñeán ñaøn traøng, ñi thaúng vaøo giöõa. Daân chuùng thaønh Vöông xaù töï nghó: “Vò Baø-la-moân giaø naøy tröôùc ñaây ôû ñaâu? Chuùng ta haõy ñi theo”. Ñeá Thích bieát yù nghó trong taâm moïi ngöôøi, lieàn quay xe veà phöông

Nam, höôùng tôùi nuùi Linh thöùu, ñeán saân ñeå xe döøng laïi ñoù, xuoáng xe ñi boä vaøo choã Ñöùc Phaät, laïy saùt chaân Phaät, ngoài qua moät beân.

Ñeá Thích noùi keä:

Thaùnh vöông chuyeån phaùp luaân
Vöôït khoå ñeán bôø kia
Khoâng oaùn gheùt sôï haõi
Con xin ñaûnh leã Ngaøi
Coù ngöôøi muoán tu phöôùc
Neân boá thí choã naøo?
Muoán tinh taán caàu phöôùc
Phaûi sanh taâm kính tín
Ngaøy nay tu boá thí
Ñôøi sau ñöôïc thieän baùo
Trong nhöõng phöôùc ñieàn naøo
Cho ít, ñöôïc quaû lôùn?

Khi aáy Ñöùc Theá Toân ôû nuùi Kyø-xaø-quaät, vì trôøi Ñeá Thích giaûng giaûi veà söï toái thaéng trong caùc cuoäc teá leã, ñaùp baèng keä:

Boán quaû vaø boán höôùng
Thieàn ñònh, Minh haïnh tuùc
Söùc coâng ñöùc saâu xa
Nhö nöôùc trong bieån lôùn
Ñaây môùi laø thaät thaéng
Ñeä töû Baäc Ñieàu Ngöï
Trong theá gian toái taêm
Thaép ngoïn ñeøn trí tueä

Thöôøng vì caùc chuùng sanh
Thuyeát phaùp laøm höôùng ñaïo
Goïi laø taêng phöôùc ñieàn
Roäng lôùn khoâng bôø beán
Boá thí phöôùc ñieàn naøy
Ñöôïc goïi laø thieän thí,
Cuùng teá phöôùc ñieàn naøy
Ñöôïc goïi laø thieän teá
Ñoát vaät ñeå teá trôøi
Nhoïc coâng, khoâng phöôùc ñöùc
Ñoát vaäy khoâng phaûi thieän.
Neáu ñoái vôùi phöôùc ñieàn
Taïo nghieäp thieän chuùt ít
Sau ñöôïc lôïi ích lôùn
Ñoát vaäy goïi laø thieän.
Ñeá Thích caàn phaûi bieát
Ñaáy laø phöôùc ñieàn toát
Cuùng döôøng moät vò taêng
Sau quyeát ñöôïc quaû lôùn
Vieäc naøy noùi ñuùng luùc
Theá gian hieåu lôøi daïy
Phaät voâ löôïng coâng ñöùc
Noùi traêm keä khen Taêng
Toái thöôïng trong teá töï
Phöôùc ñieàn, Taêng ñöùng ñaàu
Ngöôøi naøo troàng ít thieän
Ñöôïc quaû khoâng theå löôøng
Theá neân Thieän tröôïng phu
Neân phaûi cuùng döôøng Taêng
Baäc toång trì Chaùnh phaùp
Neân goïi laø Taêng baûo.
Thí nhö trong bieån lôùn
Coù nhieàu loaïi chaâu baùu
Bieån Taêng cuõng nhö vaäy
Nhieàu coâng ñöùc quyù giaù.
Ai sieâng cuùng Taêng baûo
Chính laø Thieän tröôïng phu
Ñaõ coù hoan hyû tín,
Ai tín taâm boá thí

Neân bieát ngöôøi nhö vaäy
Ñöôïc ba thôøi hoan hyû.
Vì ba thôøi hoan hyû
Neân vöôït ba neûo aùc
Tröø saïch caùc caáu traàn

Nhoå teân ñoäc phieàn naõo. Taâm tònh, töï tay cho Töï lôïi vaø lôïi tha Thöôøng cuùng teá nhö vaäy Ngöôøi naøy ñöôïc goïi laø Baäc trí saùng theá gian Tín taâm ñaõ thanh tònh Ñöôïc tôùi choán voâ vi Caûnh giôùi raát an laïc Ngöôøi trí sanh ñeán ñoù. Ñeá Thích nghe keä xong raát hoan hyû, bieán maát taïi choã, trôû veà Thieân cung. Sau khi Ñeá Thích trôû veà cung, caùc Tröôûng giaû Baø-la-moân trong thaønh Vöông xaù ñeàu rôøi choã ngoài, maëc aùo baøy vai beân maët, quyø goái phaûi xuoáng ñaát, chaép tay höôùng Phaät, baïch: –Caàu mong Theá Toân vaø chuùng Tyø-kheo vaøo saùng mai hoan hyû thoï thænh tôùi ñaøn lôùn. Khi aáy Ñöùc Nhö Lai im laëng nhaän lôøi. Caùc Tröôûng giaû Baø-la- moân ôû thaønh Vöông xaù bieát Phaät im laëng thoï thænh, lieàn ñaûnh leã nôi chaân Phaät roài trôû veà nhaø. Nhöõng ngöôøi aáy sau khi trôû veà nhaø ñeàu chuaån bò thöùc aên uoáng thanh tònh, thôm ngon, moïi choã ñeàu tinh saïch. Saùng sôùm, hoï boá trí ñaày ñuû toøa ngoài, nöôùc saïch ñeå röûa vaø sai söù giaû ñeán nuùi Linh thöùu, baïch Theá Toân: –Thöa Ngaøi, ñaõ ñeán giôø. Baáy giôø Theá Toân maëc y, mang baùt daãn ñaàu, chuùng Taêng theo sau, ñeán thaønh Vöông xaù, vaøo choã teá ñaøn lôùn. Ñeán nôi, Nhö Lai traûi toøa ngoài tröôùc chuùng Taêng. Ngöôøi trong thaønh boá trí toøa ngoài ñeïp ñeå chuùng Taêng ngoài. Caùc Tröôûng giaû... thaáy ñaïi chuùng ñaõ ngoài oån ñònh, cuøng nhau daâng nöôùc saïch. Sau ñoù, caùc Tröôûng giaû Baø-la-moân töï tay doïn caùc moùn aên thôm ngon. Khi aáy moïi ngöôøi ñeàu muoán ñöôïc lôïi ích.

Theá Toân quan saùt chuùng Taêng thoï trai ñaõ xong, lieàn ñöa baùt cho A-nan. Moïi ngöôøi ñeàu töï traûi toøa ngoài, ngoài ôû tröôùc Ñöùc Phaät, nhaát taâm kính ngöôõng, caàu ñöôïc nghe phaùp. Ñöùc Nhö Lai taùn thaùn söï boá thí aáy, noùi keä:
Kinh saùch Baø-la-moân Teá löûa laø toái thöôïng

Trong saùch vôû ngoaïi ñaïo
Baø tæ thaát toái thöôïng.
Nhöõng ngöôøi trong theá gian
Quoác vöông laø toái thöôïng
Trong traêm soâng, khe suoái
Bieån lôùn laø ñöùng ñaàu
Caùc tinh tuù ban ñeâm
AÙnh saùng traêng vöôït troäi
Trong caùc loaïi aùnh saùng
Nhaät quang saùng ñöùng ñaàu
Treân döôùi vaø boán phöông
Theá gian vaø Trôøi, Ngöôøi

Trong caùc chuùng Thaùnh hieàn
Phaät toân quyù baäc nhaát.
Ñöùc Theá Toân vì daân chuùng thaønh Vöông xaù thuyeát phaùp giaûng daïy lôïi ích, laøm cho hoï hoan hyû, roài töø giaõ.
Ñöùc Phaät giaûng nhö vaäy, caùc Tyø-kheo nghe lôøi Phaät daïy, ñeàu hoan hyû phuïng haønh.
Keä toùm löôïc:
Tu-tyø-la, Tieân nhaân
Dieät saân, ngaøy moàng taùm
Beänh vaø trì moät giôùi
OÅ chim vaø Baø-leâ
Ngöôøi ngheøo vaø teá lôùn.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.